

## Žemaičiai tarptautiniame folkloro festivalyje „SKAMBA SKAMBA KANKLIAI“, skirtame Vilniaus 700 metų jubiliejui

Jurgita ŽEMAITYTE

Nuotraukos Arūno SIMUČIO

Šiais metais gegužės 25–28 dienomis Vilniaus senamiestį tautinių rūbų raštais nuspalvinęs ir iki išnaktų tradicine muzika jos gerbėjus džiuginęs 50 kartą surengtas tarptautinis autentiškos etninės muzikos festivalis buvo skirtas Vilniaus 700 metų jubiliejui. Šio folkloro festivalio renginiai, kaip ir ankstesniais metais, vyko tiek atvirose, tiek ir uždaroje erdvėje. Festivalyje dalyvavo, programas rodė Lietuvos ir užsienio šalių kolektyvai. Tarp svečių buvo Ukrainos folkloro ansamblis „Vilce“, Vengrijos „Korinda



Vilniaus mokytojų namų žemaičių folkloro ansamblio „Tyklė“ (vad. V. Brazaitienė) vėliavnešiai



Koncertuoja Vilniaus jaunų šeimų folkloro ansamblis „Virvytė“ (vad. L. Sungailienė)



Band“, Sakartvelo „Amer-Imeri“, Latvijos universiteto tradicinių šokių grupė „Dandari“.

Festivalio dienomis džiugino ne tik folkloro kolektyvų atliekamos tradicinės dainos, šokių pynės, žaidimai ir muzika, bet ir puikūs folkloro kolektyvų tradiciniai tautiniai kostiumai. Šiandien be jų per tokias šventes, kaip žemaičiai sako, „nė iš trobos“. Koks kolektyvas iš kokio Lietuvos krašto atvyko, nesunkiai buvo galima pasakyti iš jų aprėdų. Tačiau... Daugelyje kolektyvų, veikiančių Vilniuje, ar net atvykusių iš Suvalkijos, Aukštaitijos, Dzūkijos, Klaipėdos krašto, galėjai pamatyti ir tradiciniais žemaitiškais kostiumais pasipuošusių dalyvių. Taip yra todėl, kad beveik visi folkloro kolektyvuose šiais laikais dalyvaujantys tradicinės kultūros puoselėtojai, nepriklausomai nuo to, kokiame etnografiniame regione jie dabar gyvena ar kokiam kolektyvui priklauso, stengiasi įsigyti ir per šventes, ypač koncertus pasipuošti tokiu tradiciniu kostiumu, koks būdingas jo gimtajam kraštui. Na o žemaitišką kostiumą, ypač moterų, nesunku iš kitų išskirti pagal jų sijonuose dominuojančias sodrias raudonas, žalias, violetines spalvas, geltonas, rudas, juodas spalvas.

(Nukelta į 40 p.)

Nuotraukose dešinėje (nuo viršaus): koncertuoja Vilniaus Žvėryno gimnazijos folkloro ansamblis „Dolija“ (vad. V. Vaitkienė ir D. Magylienė); šoka Vilniaus jaunų šeimų folkloro ansamblis „Virvytė“ (vad. L. Sungailienė); festivalio dalyvių poilsio valandėlė ant Vilniaus Rotušės laiptų







Festivalio dalyviams netrūko žiūrovų ir klausytojų dėmesio

Išskirtinės jų ant galvų rišamos bei ant pečių užsi-  
metamos skaros, kitos aprangos detalės.

Festivalyje akį traukė žemaitiškais tradiciniais  
kostiumais pasipuošę kai kurie Vilniaus mokytojų  
namų žemaičių folkloro kolektyvo „Tyklė“ (vad. Vi-  
talija Brazaitienė) ansambliciai, dalis Vilniaus jau-  
nų šeimų folkloro ansamblio „Virvytė“ (vad. Loreta  
Sungailienė), Londono lietuvių folkloro ansamblio  
„Saduto“ (vad. Ligita ir Kostas Malinauskai), Ra-  
seinių rajono kultūros centro tradicinės instrumen-  
tinės muzikos ansamblio „Dubysa“ (vad. Dainius  
Maslauskas), Sedos kultūros centro folkloro an-  
samblio „Rėmolė“ (vad. Gintautas Griškėnas), Vil-  
niaus Simono Stanevičiaus progimnazijos folkloro  
ansamblio „Pynė“ (vad. Daiva Kurcevičienė), Tra-  
kų kultūros rūmų Aukštadvario padalinio etnogra-  
finio ansamblio „Verknė“ (vad. Vaidas Lengvinas),  
Trakų Vokės dvaro sodybos ansamblio „Vija“ (vad.  
Vaidas Lengvinas), Vilniaus jaunimo ansamblio  
„Poringės“ (vad. Audronė Vakariniene), Vilniaus  
miškų urėdijos folkloro ansamblio „Nalšia“ (vad.  
Audronė Vakariniene), Vilniaus universiteto fol-  
kloro ansamblio „Ratilio“ (vad. Milda Ričkutė ir

Kristina Aponavičiūtė), VšĮ „Vilniaus Ūla“ folkloro  
ansamblio „Ūla“ (vad. Janina Bukantaitė), Žvėryno  
gimnazijos folkloro ansamblio „Dolija“ (vad. Vilija  
Vaitkienė ir Dalia Magylienė) narių. Tarp festivalio  
pavienių atlikėjų taip pat buvo žemaičių.

Festivalio pirmąją dieną Vilniaus dailės akademi-  
jos kieme vyko Pasidainavimų vakaras, kurio metu  
Vilniaus miesto folkloro ansambliai džiugino skam-  
biausiomis festivalio dainomis. Gegužės 26 d. Ber-  
nardinų sode Lietuvos folkloro kolektyvai pakvietė  
į renginį „Sutartinių taku“, o kiek vėliau Šventaragio  
slėnyje, prie Karaliaus Mindaugo paminklo, vyko su-  
tartinių ratas „Vilnius mūsų tėvyna“.

1973 m. pradėto rengti festivalio istorija buvo  
apžvelgta gegužės 26-osios vakare Vaidilos teatre  
vykusiame festivalio sukakčiai skirtame koncerte.

Savaitgalio dienomis Bernardinų sode savo dar-  
bais džiugino senųjų amatų meistrai. Čia vyko Tau-  
todailės darbų ir kulinarinio paveldo mugė „Darbas  
meistrą giria“. Tame pačiame sode daugelio dėmesį  
patraukė ir „Amatų kiemas“, kūrybinės tradicinių  
amatų dirbtuvės, skirtos vaikams ir suaugusiesiems.  
Bernardinų sode buvo surengta vaikų folkloro  
šventė „Saulytė“, vyko Vilniaus apskrities folkloro an-  
samblių koncertas „Slauna mūsų giminėlė“, festivalio  
svečių koncertas „Svetukai mano, rygai!“, jaunimo  
folkloro grupių koncertas-vakaronė „Eisva mudu  
abudu“, Lietuvos tradicinio muzikavimo puoselėtojų  
koncertas-naktišokiai „Grajyk, muzikė!“

Šv. Kotrynos bažnyčioje koncertavo solistai ir  
duetai, vyko Lietuvos ir užsienio kankliuotojų kon-  
certas „Aisūs kunklaliai“, Baltų apeiginės muzikos  
koncertas „Apėja sauliute aplinkui zarių“, kuriame  
dalyvavo folkloro grupė „Kūlgrinda“ ir latvių folkloro  
ansamblis „Skandinavieki“, festivalio svečių iš Sakartve-  
lo, Ukrainos ir Latvijos koncertas „Nakties muzika“.

Šeštadienio vakare Energetikos ir technikos  
muziejaus šeimininkai bei festivalio organizatoriai  
pakvietė į Etninės kultūros naktį („Naktines dūz-  
ges“), kurių metu buvo šokami lietuvių ir užsienio  
tautų tradiciniai šokiai, vyko pasidainavimai, buvo  
demonstruojami amatai, etnofilmiai ir kt.

Paskutiniąją festivalio dieną, gegužės 28-ąją, į  
Bernardinų sodą, kur kaip ir šeštadienį šurmulia-  
vo Tautodailės darbų ir kulinarinio paveldo mugė  
„Darbas meistrą giria“ bei veikė „Amatų kiemas“,  
klausytojų dėmesio sulaukė Roko Kašėtos koncer-



tas „Dzūkodelika“, Lietuvos etnografinių regionų folkloro ansamblių koncertas „Kaimynėli, svečias būk!“, lietuvių ir tautinių mažumų folkloro kolektyvų koncertas „Daugiatautis Vilnius“, skirtas Vilniaus 700 metų jubiliejui.

Beigelių krautuvėlėje (Pylimo g. 4) vykusio renginio „Tradicijų akiračiai: pažinti, suprasti“ savo kraštų tradicijas, muziką, papročių ypatumus, tautinio kostiumo subtilybes pristatė svečiai iš Sakartvelo, Vengrijos, Ukrainos ir Latvijos.

Sekmadienį Vilniaus Šv. Pranciškaus Asyžiečio (Bernardinų) bažnyčioje Punsko krašto tradiciniai giesmininkai nudžiugino tradicinių liaudies giesmių valanda „Žemčiūgai brangūs, mergelė“.

Po pietų sostinės Pilies gatvėje, Rotušės aikštėje, Lauryno Stuokos-Gucevičiaus, Konstantino Sirvydo, Stanislovo Moniuškos skveruose, Vilniaus universiteto Istorijos, Filosofijos fakultetų kiemeliuose koncertavo festivalyje dalyvaujantys kolektyvai – tuo metu čia buvo tikras vientisas „Skambantis senamiestis“. Pavakary visi festivalio dalyviai rinkosi į Rotušės aikštę. Iš čia jų spalvinga ir šurmuliuojanti eisena patraukė į Bernardinų sodą, kur vyko baigiamasis Lietuvos ir užsienio svečių koncertas „Kur aisiu aisiu“.

Šis festivalis paženklintas ir ilgai jo dalyvių bei visų Lietuvos žmonių atmintyje išliks itin skaudžiomis netektimis: gegužės 27-osios ryte Lietu-



Koncertuoja Trakų Vokės dvaro sodybos ansamblis „Vija“ (vad. V. Lengvinas)



Festivalio dalyviai ilsisi tarp koncertų

vą apskriejo žinia, kad po ilgos ir sunkios ligos baigiantis gegužės 26-ajai mirė ilgametis šio festivalio organizatorius, renginių vedėjas, buvęs Vilniaus etninės kultūros centro direktoriaus pavaduotojas, televizijos laidų „Duo-kim garo!“ ir „Gero ūpo!“ vedėjas Stasys Kavaliauskas, o gegužės 27-osios ryte – taip pat ne vieną „Skamba, skamba kankliai“ festivalį organizavusi Lietuvos muzikos ir teatro akademijos docentė, ilgametė Vilniaus universiteto folkloro kolektyvo „Ratilio“ vadovė, renginių, populiarių Lietuvos radijo ir televizijos kultūros laidų vedėja, politikė, visuomenės veikėja Zita Kelmickaitė. Tad daugelis iš toliau į festivalį atvykusių folkloro mylėtojų, pasibaigus renginiams, pasiliko sostinėje ir gegužės 29-ąją dalyvavo mirusiųjų šermenyse, o gegužės 30 d. – laidotuvėse (Z. Kelmickaitė palaidota Vilniaus Antakalnio kapinių Menininkų kalnelyje, o S. Kavaliauskas – Vilniaus Kairėnų kapinėse).